

**Riigikaitsekomisjoni tegevuse ülevaade
Riigikogu XIII koosseisu VI istungjärg (11.09.2017 – 21.12.2017)
ja istungjärgude vaheline aeg**

Koosseis ja koosseisumuudatused

Esimees: Hannes Hanso (Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon)

Aseesimees: Mart Helme (Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon)

Liikmed: Olga Ivanova (Eesti Keskerakonna fraktsioon, kuni 16.11.2017, õiguskomisjoni)
Johannes Kert (Eesti Reformierakonna fraktsioon)
Ants Laaneots (Eesti Reformierakonna fraktsioon)
Oudekki Loone (Eesti Keskerakonna fraktsioon, kuni 16.11.2017, väliskomisjoni)
Ain Lutsepp (Eesti Vabaerakonna fraktsioon)
Marianne Mikko (Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon)
Madis Milling (Eesti Reformierakonna fraktsioon)
Anneli Ott (Eesti Keskerakonna fraktsioon)
Toomas Paur (Eesti Keskerakonna fraktsioon, kuni 11.09.2017, õiguskomisjoni, alates 16.11.2017, õiguskomisjonist)
Helir-Valdur Seeder (Isamaa ja Res Publica fraktsioon, alates 18.09.2017, rahanduskomisjonist)
Karin Tammemägi (Eesti Keskerakonna fraktsiooni, alates 16.11.2017)
Margus Tsahkna (kuni 18.09.2017, rahanduskomisjoni, alates 14.12.2017, rahanduskomisjonist)

Istungite arv

Riigikaitsekomisjon pidas VI istungjärgul kokku **28** istungit.

Toimus 3 väljasõiduistungit:

26.09.2017 toimus riigikaitsekomisjoni väljasõiduistung Ida-Tallinna Keskhaigla Taastusravikliinikusse, kus tutvuti tsiviil-militaar koostöö võimalustega.

20.11.2017 toimus riigikaitsekomisjoni väljasõiduistung Kaitseväe Peastaapi, kus saadi ülevaade missioonipiirkondades toimuvast.

05.12.2017 külastati Kaitseministeeriumi, tutvuti juhtkonnaga ja saadi ülevaade ministeeriumi 2018.a. prioriteetidest.

Riigikaitsekomisjoni eelnõud

Riigikaitsekomisjon määrati juhtivkomisjoniks **12** Riigikogu otsuse eelnõule - Riigikogu otsuse "Kaitseväe kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni juhitud Iraagi väljaõppe ja kaitsevõime ülesehitamise toetamise koolitusprogrammis" eelnõu (538 OE), Riigikogu otsuse „Kaitseväe kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni või selle liikmesriigi, Euroopa Liidu või Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni juhitalval muul rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil sellesse esmakordsel panustamisel" eelnõu (539 OE), Riigikogu otsuse "Kaitseväe kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Ühendkuningriigi Ühendekspeitsiooniväe koosseisus" eelnõu (540 OE), Riigikogu otsuse "Kaitseväe kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel rahutagamissioonil Kosovos" eelnõu (541 OE), Riigikogu otsuse „Kaitseväe kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel NATO reageerimisjõudude koosseisus" eelnõu

(542 OE), Riigikogu otsuse „Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel väljaõppe- ja nõustamissmissioonil Afganistanis" eelnõu (543 OE), Riigikogu otsuse „Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil Inherent Resolve" eelnõu (544 OE), Riigikogu otsuse „Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine ja tegevväelaste arvu suurendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Euroopa Liidu sõjalisel missioonil EUNAVFOR Med/Sophia" eelnõu (545 OE), Riigikogu otsuse „Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Euroopa Liidu väljaõppemissioonil ja ÜRO rahutagamissmissioonil Malis" eelnõu (546 OE), Riigikogu otsuse „Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel ÜRO rahuvalvemissioonil Liibanonis" eelnõu (547 OE), Riigikogu otsuse „Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel konfliktijärgsel rahutagamissmissioonil Liibanonis, Iisraelis, Egiptuses ja Süürias" eelnõu (548 OE) ning Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel väljaõppe- ja nõustamissmissioonil Afganistanis" muutmise eelnõu (564 OE)

Riigikaitsekomisjonis menetletud eelnõudest võeti täiskogus vastu **11** Riigikogu otsust:

1. Riigikogu otsus "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni juhitud Iraagi väljaõppe ja kaitsevõime ülesehitamise toetamise koolitusprogrammis", vastu võetud 13.12.2017;
2. Riigikogu otsus "Kaitseväge kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni või selle liikmesriigi, Euroopa Liidu või Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni juhitalval muul rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil sellesse esmakordsel panustamisel," vastu võetud 13.12.2017;
3. Riigikogu otsus "Kaitseväge kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Ühendkuningriigi ühendekspeditsiooniväe koosseisus," vastu võetud 13.12.2017;
4. Riigikogu otsus "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel rahutagamissmissioonil Kosovos," vastu võetud 13.12.2017;
5. Riigikogu otsus "Kaitseväge kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni reageerimisjõudude koosseisus," vastu võetud 13.12.2017;
6. Riigikogu otsus "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel väljaõppe- ja nõustamissmissioonil Afganistanis," vastu võetud 13.12.2017;
7. Riigikogu otsus "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil Inherent Resolve," vastu võetud 13.12.2017;
8. Riigikogu otsus "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Euroopa Liidu sõjalisel missioonil EUNAVFOR Med/Sophia," vastu võetud 13.12.2017;
9. Riigikogu otsus "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Euroopa Liidu väljaõppemissioonil ja ÜRO rahutagamissmissioonil Malis," vastu võetud 13.12.2017;
10. Riigikogu otsus "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel ÜRO rahuvalvemissioonil Liibanonis," vastu võetud 13.12.2017;
11. Riigikogu otsus "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel konfliktijärgsel rahutagamissmissioonil Liibanonis, Iisraelis, Egiptuses ja Süürias," vastu võetud 13.12.2017.

VI istungjärgu lõpuks on riigikaitsekomisjoni menetluses Vabariigi Valitsuse 18.12.2017 esitatud Riigikogu otsuse "Kaitseväe kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel väljaõppe- ja nõustamississioonil Afganistanis" muutmine eelnõu (564 OE).

Muud riigikaitsekomisjonis käsitletud teemad

11.09.2017 andis kaitseminister ülevaate k.a 6-7 septembril Tallinnas toimunud EL kaitseministrite kohtumisest ning Marianne Mikko ja Margus Tsahkna andsid ülevaate k.a 7.-9. septembril Tallinnas toimunud riigikaitse- ja väliskomisjoni korraldatud Euroopa Liidu parlamentidevahelisest ühise välis- ja julgeolekupoliitika konverentsist.

12.09.2017 sai komisjon informatsiooni julgeolekuolukorra arengutest.

21.09.2017 anti komisjoni liikmetele ülevaade küberjulgeoleku hetkeseisust ja informatsioon eesseisvatest väljakutsetest.

25.09.2017 anti komisjoni liikmetele informatsiooni julgeolekuolukorra arengutest.

28.09.2017 said komisjoni liikmed ülevaate Kaitseministeeriumis ettevalmistavatest riigikaitsealastest seaduse eelnõudest. Ka anti ülevaade riigikaitseõiguse revisjoni töörühma tegevuse hetkeseisust ja käsitleti Kaitseväeteenistuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduste eelnõuga seonduvat.

09.10.2017 tutvustati komisjoni liikmetele NATO küberkaitsekoostöö Keskuse tööd.

10.10.2017 käsitleti küberjulgeolekut, mh tutvustati komisjonile Riigi Infosüsteemi Ameti Intsidendide käsitlemise osakonna tööd ning selgitati küberintsidendide olemust ja võimaliku mõjuulatust.

17.10.2017 anti komisjoni liikmetele ülevaade Riigikantselei julgeoleku ja riigikaitse koordineerimisbüroo tegevusest.

19.10.2017 saadi ülevaade ajateenistusest.

23.10.2017 tutvustati komisjoni liikmetele Eesti ÜRO Julgeolekunõukogu mittealaliseks liikmeks saamise kampaaniat, selle põhimõtteid ja juhiseid. Ühtlasi käsitleti komisjonis 2018. aasta riigieelarve seaduse eelnõu 521 SE Kaitseministeeriumi valitsemisala.

24.10.2017 oli komisjonis riigikaitse strateegiline kommunikatsioon ning komisjoni liikmed said ülevaate NATO strateegilise kommunikatsiooni keskuse tegevusest.

6.11.2017 anti komisjoni liikmetele ülevaade Eesti-Soome kaitsekoostööst ning tutvuti arengutega Euroopa Liidu kaitsevaldkonnas ja NATO-s.

7.11.2017 saadi informatsiooni julgeolekuolukorra arengutest.

9.11.2017 toimus ühisistung Eestis visiidil oleva Soome Eduskunta kaitsekomisjoniga.

13.11.2017 valmistuti komisjonis 11 missioonieelnõu I lugemiseks.

14.11.2017 saadi ülevaade Kaitseväe eelhoiatusest.

16.11.2017 tutvustas Ukraina kaitseatašee komisjoni liikmetele arenguid Ukraina riigikaitse valdkonnas.

21.11.2017 saadi ülevaade reservis olevate isikute vabastamisest Kaitseväe õppekogunemistelt ning tutvuti NATO sõjalise juhtimisstruktuuri reformiga.

23.11.2017 said komisjoni liikmed ülevaate Eesti ja Ameerika Ühendriikide kaitsekoostööst ning tutvusid arengutega Nursipalu harjutusväljal.

4.12.2017 anti komisjoni liikmetele ülevaade kriisireguleerimise põhimõtetest ja elanikkonnakaitsest, samuti tutvustati elanikkonnakaitse rakkerühma tööd ja koostatava raporti hetkeseisu. Ühtlasi käsitleti komisjonis Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse tegevust ja kaitseinvesteeringute teemat.

7.12.2017 valmistuti 11 missioonieelnõu II lugemiseks.

11.12.2017 tutvustati komisjoni liikmetele Naiskodukaitse ohutushoiu kutsust ning saadi ülevaade k.a 5-6. detsembril toimunud NATO välisministrite kohtumisest.

12.12.2017 saadi informatsiooni julgeolekuolukorra arengutest.

18.12.2017 said komisjoni liikmed ülevaate merejulgeolekualastest tegevustest ja plaanidest.

19.12.2017 tutvustati komisjoni liikmetele Kaitseministeeriumi tellitud ja Turu-uuringute AS-i poolt k.a oktoobris läbiviidud uuringu „Avalik arvamus ja riigikaitse“ tulemusi.

Kohtumised ja välissuhtlus

6.09.2017 osalesid Riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso ning liikmed Oudekki Loone, Madis Milling ja Margus Tsahkna iga-aastasel ABCD (Annual Baltic Conference on Defence) konverentsil. Samuti modereeris riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso MTÜ Mondo poolt korraldatava rahvusvahelise konverentsi "Development or Security: which comes first?" kaitseteemalist paneeli ning hiljem kohtus riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso Riigikogus Ungari asekaitseministri István Simicskóga.

7.09.2017 osales riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso Vabariigi Presidendi töökohtumisel NATO peasekretäri Jens Stoltenbergiga.

7-9.09.2017 osalesid riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso ning liikmed Marianne Mikko ja Margus Tsahkna Tallinnas toimunud Euroopa Liidu parlamentidevahelise ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (CFSP/CSDP) konverentsil.

18.09.2017 osalesid riigikaitsekomisjoni liikmed Ants Laaneots ja Madis Milling Poola Kaitsejõudude aastapäeva tähistamise tseremoonial Meremuuseumis asuva allveelaev ORP Orzełi mälestustahvli juures.

27.09.2017 osales riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso Rahvusvahelise Kaitseuuringute Keskuse poolt korraldataval Põhja-Korea teemalisel seminaril. Riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso ja liikmed Johannes Kert, Ants Laaneots, Marianne Mikko, Oudekki Loone kohtusid Ameerika Ühendriikide suursaatkonna juhtivdiplomaatidega ning hiljem kohtusid riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso ja liikmed Johannes Kert, Ants Laaneots, Ain Luttsepp Valgevene diplomaatide delegatsiooniga.

29.10.2017 kohtus riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso Roostal XXXVII Kõrgematel Riigikaitsekursustel osalejatega.

2.11.2017 kohtusid riigikaitsekomisjoni liikmed Oudekki Loone ja Olga Ivanova koos väliskomisjoni liikmetega Liibüa välisministri Mohamed Taha Sialaga.

10.11.2017 andis riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso Soome Suursaatkonnas ülevaate Eesti Euroopa Liidu eesistumisest ning Läänemere muutunud julgeolekuolukorrast ja selle mõjudest.

11.11.2017 osales riigikaitsekomisjoni aseesimees Mart Helme Ühendkuningriigi suursaatkonna eestvedamisel toimuval I maailmasõja lõppu tähistaval mälestuspäeval Kaitseväe kalmistul ning asetas langenute mälestamiseks riigikaitsekomisjoni pärja.

13.11.2017 kohus riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso Ühendkuningriigi suursaadiku T.E pr Theresa Bubbeariga.

16.11.2017 kohtus riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso Rumeenia Välisministeeriumi poliitikadirektori hr Stefan Tinkaga ning hiljem osales Kaitseväe kalmistul toimuval Kaitseväe 99. aastapäevale pühendatud pärgade asetamise tseremoonial ja asetas langenute mälestamiseks Riigikogu pärja.

27.11-1.12.2017 toimus komisjoni visiit Ameerika Ühendriikidesse, millel osalesid riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso ja liikmed Ants Laaneots, Madis Milling, Anneli Ott.

4.12.2017 kohtusid riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso ja liige Marianne Mikko NATO Staabieleменти (NFIU) Eestis esindajatega.

14.12.2017 kohtusid riigikaitsekomisjoni aseesimees Mart Helme ja liige Johannes Kert NATO Sõjalise Komitee esimehe kindral Petr Paveliga.

14-16.12.2017 osalesid ja esinesid riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso ja liige Ants Laaneots Minskis toimunud rahvusvahelisel julgeolekuseminaril "International Security and NATO 2017."

18.12.2017 kohtusid riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso ning liikmed Ants Laaneots ja Madis Milling Kaitseväe Ühendatud Õppeasutuste Lahingukooli Vanemstaabiallohvitseride kursuse õppuritega.